

Anders och Martin räddar igenväxt sjövik med en pistmaskin

23 mars 2022 06:30

Sen i höstas har Anders Fredricsson och Martin Johansson med hjälp av en ombyggd pistmaskin röjt upp Stenbroviken i Sörhörendesjön. Hundratals timmar och bortforslade rishögar senare är viken återigen redo att välkomna gäddornas lek.

- [Tor RöjeråsText](#)

Anders Fredricsson och medhjälparen Martin Johansson har lärt känna varandra genom projektet med Stenbroviken.

Bild: Tor Röjerås

– Grattis och lycka till, det är flera som försökt med det här förut, sa Anders Fredricssons grannar när han pratade med dem om att han ville restaurera Stenbroviken i sjön Sörhörende.

Men nu, två år efter att projektet drogs igång och ett halvår efter att röjningen av viken tog fart har de skeptiska orden bytts ut till beröm.

Projektet som Anders tog sig an går ut på att röja upp och återställa viken till skicket den var i på mitten av 1900-talet. Viken heter Stenbroviken och har under många år lämnats orörd och därför växt igen. Enligt Anders har snacket om att man borde göra något åt den igenväxta viken funnits bland grannarna i området men resurserna och engagemanget har helt enkelt inte funnits där, tills för ett par år sen. 2019 drog Anders igång det omfattande arbetet.

– Det är flera andra som velat röja upp den här viken men med flera markägare som ska samordnas och frånvaro av finansiering så har det varit svårt. Om du kör ut en traktor i våtmarken och kör fast gäller inga försäkringar så det har varit svårt att få folk att ta ut sina lantbruksmaskiner, säger han.

Så här ser viken ut i dagsläget.

Bild: Tor Röjerås

Och så här såg det ut förra sommaren innan röjningen hade inletts.

Bild: Privat

Restaureringen kommer att innebära flera förbättringar i området, bland annat kommer det att underlätta för gäddans lek, öka den biologiska mångfalden och fungera vattenuppehållande.

– Vi vill få till det så att hela området blötläggs på våren och vi vill återskapa någon form av meandrande vattenväg för att området ska vara vattenuppehållande, säger Anders Fredricsson och fortsätter med att prata om områdets vikt just för gäddan.

– Stenbroviken är den främsta viken i sjön där gäddan tidigare kunnat leka, Nu när den är igenväxt gör de det ute på djupare vatten och då blir rommen uppäten av mört, säger han.

Att ta sig från idé till att faktiskt börja röja upp i viken har varit en lång process, det är många blanketter som ska fyllas i, tillstånd som ska beviljas och bidrag som ska betalas ut innan man kan sätta igång. Men i september förra året, efter nästan två år, var pappersarbetet färdigt och den praktiska delen kunde sättas igång.

– Tack vare stort intresse och stöd från Sala Kommun och Länsstyrelsen i Västmanland för vårt projekt lyckades vi få till ett LONA-projekt som gjort detta möjligt.

Med hjälp av en ombyggd pistmaskin och lokala krafter som artonårige Martin Johansson påbörjade Anders arbetet med att röja upp i viken.

Det är med hjälp av den här ombyggda pistmaskinen, av vilken det endast finns en handfull i landet, man har kunnat röja upp viken.

Bild: Tor Röjerås

– Jag såg att det var en maskin som gick här nere och då blev jag intresserad, "Vad är det där för någonting?" tänkte jag, så har man smugit förbi här och kikat. Till slut var det en kompis som känner Anders som gav mig hans nummer och då hörde jag av mig och frågade om han behövde någon hjälp, han sa att jag kunde komma förbi och köra lite så det gjorde jag, säger Martin Johansson.

För Martin har det som från början alltså kallades för att "köra lite" sen september blivit drygt 80 timmar manuell huggning med motorsåg och minst lika många timmar maskinkörning. Parallellt med arbetet i Stenbroviken har han fått stöd av Anders i arbetet med att starta företag, samtidigt som han går sista året på gymnasiet.

– Anders har frågat hur jag orkar men jag tycker bara att det är kul, jag gillar att röra på mig och det får man verkligen göra nu, sen blev så bra timing i samband med att jag precis blivit egenföretagare och behövde få in lite jobb, säger Martin Johansson.

Anders och Martin på väg ned mot viken.

Bild: Tor Röjerås

Stenbroviken är långt ifrån den enda sjöviken som fått växa igen och antagligen har det på fler håll pratats om att man borde göra någonting åt det innan det är försent. Anders bästa råd till andra som vill genomföra något liknande är först och främst att börja i tid men också att ta hjälp på alla sätt man kan.

– Om man söker på våtmarksrestaurering dyker det upp en del, men rådet är att leta efter konsultföretag, kommunekologer och annat folk med kunskap och och inte minst att väcka det lokala intresset hos markägarna. I de här fallet har det krävts medfinansiering av mig och det är väl inte alla som vill betala ur egen ficka för att göra något sånt här, speciellt inte när man inte äger all mark, säger han.

I fallet med Stenbroviken har Anders samarbetat med företrädare för kommunen, länsstyrelsen och naturvårdsverket som varit med och hjälpt till med ansökningsarbetet. På Sala kommun har Sofia Söderberg och Anna Winnersjö-Edholm varit ett stort stöd berättar Anders. Restaureringen har fått [en egen hemsida](#) där den nyfikne kan ta del av en mer ingående beskrivning av vad Anders och Martin hållit på med och vad som är kvar att göra.

Det är den här trion som sett till att Stenbroviken återigen kan bjuda in för gäddans lek.

Bild: Tor Röjerås